

TRIBUNALUL BRAȘOV
SECȚIA I CIVILĂ
DOSAR NR. 2704 / 62 / 2024
TERMEN : 02.12.2024

DOMNULE PREȘEDINTE

Subsemnații

[REDACTED], toți reprezentați convențional de avocat Candra Cristina – Elena și toți cu domiciliul procedural ales în vederea comunicării tuturor înscrisurilor și actelor de procedură în Timișoara, str. Eugeniu de Savoya nr.2, T118, jud. Timiș, persoană însărcinată cu primirea corespondenței fiind [REDACTED], în calitate de reclamant în cauza dosar nr. 2704 / 62 / 2024,

În temeiul prevederilor *art.146 lit.d) din Constituție* și ale *art.29-33 din Legea nr.47/1992* înțelegem să formulăm prezenta :

EXCEPȚIE DE NECONSTITUȚIONALITATE

Vizând prevederile **Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 62 / 2024** privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale publicată în Monitorul Oficial al României nr.559 din 14.06.2024 raportat la prevederile **art.1 alin.4 , art.1 alin.5, art. 15 alin.2, art.16, art.21, art.24, art.124 din Constituția României.**

Solicităm să dispuneți SUSPENDAREA judecății prezentei cauze până la soluționarea excepției de neconstituționalitate, în temeiul art. 413 Cod Procedură Civilă.

Subsemnații apreciem că sunt **îndeplinite în mod cumulativ cerințele** imperative stabilite prin legea organică a Curții Constituționale, respectiv cele ale **art.29 alin.(1) din Legea nr.47/1992**, astfel :

- suntem în situația unei ordonanțe – OUG nr. 62 / 2024, doar actele cu caracter legislativ putând face obiectul controlului de constituționalitate;
- ordonanța OUG nr. 62 / 2024 este la acest moment în vigoare;
- ordonanța OUG nr. 62 / 2024 are legătură cu soluționarea cauzei;
- ordonanța OUG nr. 62 / 2024 nu a fost constatată ca fiind neconstituțională printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

Articolul 1 din OUG nr. 62/2024

(1)Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal.

(2)Prezenta ordonanță de urgență se aplică și în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului prevăzut la alin. (1).

(3)Prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze.

Acest articol extinde aplicabilitatea ordonanței de urgență asupra tuturor proceselor privind drepturile salariale și pensiile personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul acestora.

Motive de neconstituționalitate:

1. Încălcarea principiului separației puterilor în stat

Articolul 1 din Ordonanța de Urgență nr. 62/2024 adoptată de Guvernul României presupune o intervenție a puterii executive în procesele judiciare, care reglementează aspecte legate de stabilirea și plata drepturilor salariale, a pensiilor și a altor raporturi de muncă pentru personalul plătit din fonduri publice. Această dispoziție are ca efect limitarea accesului liber la justiție și, mai mult, restricționează libertatea instanțelor de a judeca independent aceste cauze, ceea ce contravine prevederilor constituționale.

Conform **art. 1 alin. (4)** din Constituția României, "statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor – legislativă, executivă și judecătorească – în cadrul democrației constituționale". Or, intervenția Guvernului în desfășurarea proceselor care implică drepturi salariale și alte raporturi de muncă nu doar că subminează independența instanțelor, dar pune în pericol însuși echilibrul dintre puterile statului.

În această situație, **puterea judecătorească este pusă într-o poziție de dependență față de deciziile administrative ale executivului, acest lucru fiind în contradicție cu principiul de bază al separației puterilor.**

Executivul nu are competența constituțională de a interfera în sfera de atribuții a puterii judecătorești, iar orice astfel de intervenție este o încălcare a acestui principiu fundamental.

Instanțele sunt înzestrate cu rolul de a soluționa litigiile într-o manieră imparțială și independentă, iar această ordonanță afectează exercitarea liberă a acestui rol prin impunerea unor restricții care îngreșesc libertatea de apreciere a instanțelor și pot conduce la soluții juridice influențate de decizii ale executivului.

Astfel, prevederile articolului 1 din Ordonanța de Urgență nr. 62/2024 contravin **art. 1 alin. (4) din Constituția României**, periclitând astfel fundamentul statului de drept și separația echilibrată a puterilor, prin faptul că permit o ingerință a executivului în sfera exclusivă de competență a puterii judecătorești.

2. Încălcarea dreptului de acces liber la justiție (art. 21 din Constituție)

Ordonanța de Urgență nr. 62/2024 introduce limitări semnificative asupra drepturilor procesuale ale persoanelor implicate în litigii legate de drepturi salariale și pensii. Potrivit articolului 21 alin.1 din Constituția României, „orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime”.

De asemenea, alin.2 al art.21 din Constituție prevede că „nici o lege nu poate îngreși exercitarea acestui drept”.

Ordonanța de Urgență în discuție, prin aplicarea ei asupra tuturor proceselor aflate pe rol, încalcă acest principiu constituțional fundamental, creând obstacole atât pentru justițiabili, cât și pentru instanțe, care afectează negativ accesul la justiție.

Prin reglementările impuse, **ordonanța creează condiții care restricționează direct sau indirect accesul justițiabililor la o soluționare corectă, eficientă și imparțială a litigiilor lor.** Aceasta afectează persoanele implicate în procese pentru drepturi salariale sau pensii, punându-le în dificultate prin proceduri suplimentare și limitări impuse instanțelor.

Conform articolului 1 din OUG nr.62/2024, aceste dispoziții se aplică în toate procesele privind stabilirea și plata drepturilor salariale, pensii, actualizări, recalculări și alte prestații sociale, indiferent de stadiul litigiului. Astfel, justițiabilii care aveau deja acces la un parcurs procesual conform normelor în vigoare se confruntă acum cu reglementări noi, ce le pot afecta șansele la un proces echitabil și la o soluționare rapidă a cauzei.

Introducerea unor noi cerințe și proceduri prin această OUG pune o presiune nejustificată asupra instanțelor, care sunt obligate să respecte reglementările suplimentare impuse de executiv în desfășurarea litigiilor. Aceasta conduce la amânarea soluționării dosarelor și la o prelungire nedorită a proceselor, ceea ce contravine obiectivului de a oferi o justiție promptă și accesibilă.

Instanțele vor fi obligate să suspende cauzele până la soluționarea anumitor chestiuni de drept la Înalta Curte de Casație și Justiție, conform prevederilor OUG, ceea ce înseamnă o întârziere suplimentară în realizarea justiției și implicit o împovărare a justițiabililor, care sunt privați de accesul la o soluție rapidă și finală.

Obligativitatea aplicării ordonanței în toate procesele aflate pe rol pune, de asemenea, o presiune directă asupra justițiabililor. Aceștia sunt nevoiți să facă față unor cerințe noi și complexe, care nu existau la momentul inițierii proceselor lor, fapt ce poate descuraja și limita capacitatea lor de a-și apăra drepturile.

În plus, aplicarea uniformă a ordonanței pentru toate litigiile aflate în curs de soluționare impune **o ingerință în parcursul firesc al proceselor, restrângând libertatea părților de a-și desfășura procesele conform regulilor de procedură deja stabilite și acceptate.**

Prin urmare, Ordonanța de Urgență nr. 62/2024 încalcă articolul 21 din Constituție, prin faptul că limitează accesul liber la justiție pentru persoanele implicate în litigii salariale și de pensie, creând obstacole procesuale și impunând proceduri suplimentare care îngreunează soluționarea corectă și promptă a cauzelor. Aceste limitări și ingerințe constituie o îngrădire nejustificată a unui drept fundamental, afectând echitatea și eficiența actului de justiție, în detrimentul celor care solicită apărarea drepturilor și intereselor lor legitime.

3. Afectarea principiului egalității în fața legii (art. 16 din Constituție)

Ordonanța de Urgență nr. 62/2024 instituie un **regim juridic special aplicabil doar personalului plătit din fonduri publice, restrângând drepturile procesuale pentru această categorie și stabilind reguli diferite față de cele aplicabile altor cetățeni.** Această măsură pune în discuție respectarea articolului 16 din Constituția

României, care prevede că „cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”.

Ordonanța introduce reguli și proceduri speciale aplicabile exclusiv angajaților plătiți din fonduri publice, în cazul litigiilor care privesc drepturile lor salariale și pensiile.

În timp ce alte categorii de cetățeni au acces la un parcurs procesual standard, fără restricții impuse suplimentar de puterea executivă, această categorie specifică de angajați se confruntă cu limitări în exercitarea drepturilor lor procesuale. Astfel, personalul din sectorul public este plasat într-o poziție dezavantajoasă, fiind constrâns să respecte proceduri și restricții care nu se aplică în mod similar altor cetățeni implicați în procese legate de drepturi salariale sau alte drepturi sociale.

Acest lucru poate conduce la o inegalitate de tratament, prin aplicarea unor reguli diferențiate și mai restrictive doar pentru un anumit grup de justițiabili.

Aplicarea ordonanței doar pentru procesele ce vizează personalul plătit din fonduri publice creează o categorie distinctă de justițiabili cărora li se impune un alt regim procesual, ceea ce poate duce la un tratament diferențiat și la restrângerea accesului lor la justiție.

De exemplu, obligația suspendării cauzelor similare până la pronunțarea unei decizii prealabile de către Înalta Curte de Casație și Justiție este aplicabilă doar pentru acest tip de litigii, lucru care prelungește durata proceselor pentru persoanele afectate, în timp ce alte categorii de cetățeni nu sunt supuse unei astfel de limitări.

Prin instituirea unor reguli speciale de soluționare a litigiilor ce privesc personalul din sectorul public, executivul intervine într-un mod care creează discrepanțe între diferitele categorii de cetățeni în fața legii.

Principiul egalității presupune că toate persoanele trebuie să fie tratate în mod identic de către autoritățile publice și să aibă acces la aceleași proceduri și drepturi în fața instanțelor. Însă, ordonanța instituie o formă de discriminare indirectă, deoarece impune condiții și restricții suplimentare unei categorii specifice de persoane, încălcând astfel esența principiului constituțional al egalității în fața legii.

Tratamentul preferențial sau restrictiv aplicat unui grup de justițiabili afectează percepția asupra imparțialității sistemului judiciar și pune în pericol echitatea actului de justiție. Deși ordonanța urmărește o uniformitate în procesele ce implică drepturi salariale și pensii pentru angajații publici, **efectul final este o limitare a drepturilor acestora în raport cu ceilalți cetățeni.**

Această limitare are implicații serioase asupra dreptului constituțional de a beneficia de un tratament egal în fața instanțelor, iar astfel de măsuri riscă să creeze precedente care contravin principiilor unui stat de drept.

Concluzionând, Ordonanța de Urgență nr. 62/2024, prin instituirea unui regim juridic discriminatoriu aplicabil doar unei categorii de persoane, contravine **articolului 16 din Constituție**, afectând principiul egalității în fața legii. Această măsură creează un tratament diferențiat și discriminatoriu pentru personalul plătit din fonduri publice, limitând drepturile procesuale și accesul liber la justiție al acestuia. Un astfel de regim juridic special subminează egalitatea constituțională dintre cetățeni și afectează credibilitatea și imparțialitatea actului de justiție.

Articolul 2 din OUG nr. 62/2024

(1) Dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

(2) Odată cu comunicarea către Înalta Curte de Casație și Justiție, încheierea de sesizare se transmite, în copie, prin poștă electronică, de către instanța de trimitere și celorlalte instanțe judecătorești competente să soluționeze, în primă instanță sau în calea de atac, procese de natura celui în care aceasta a fost formulată. Președinții instanțelor judecătorești competente, de îndată ce primesc copia încheierii de sesizare, iau măsurile necesare pentru informarea judecătorilor din secțiunile corespunzătoare ale acelor instanțe.

(3) Cauzele similare, aflate pe rolul instanțelor judecătorești, vor fi suspendate până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

(4) Sesizările prevăzute la alin. (1) având același obiect sau al căror obiect se află în strânsă legătură se conexează.

(5) Sesizările prevăzute la alin. (1) se judecă cu prioritate, în cel mult 60 de zile de la data investirii Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(6) Decizia se motivează în termen de cel mult 15 de zile de la pronunțare și se publică în cel mult 5 zile de la motivare în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această formulare prevede ca, în cazurile în care instanțele se confruntă cu chestiuni de drept noi, acestea să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a emite o decizie de principiu. În plus, impune suspendarea cauzelor similare aflate pe rol până la soluționarea chestiunii de către ÎCCJ.

Motive de neconstituționalitate:

1. Încălcarea dreptului la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil (art. 21 alin. (3) din Constituție)

Suspendarea automată a cauzelor similare aflate pe rol până la pronunțarea unei decizii de principiu de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Această suspendare obligatorie poate prelungi nejustificat durata proceselor și aduce o atingere gravă dreptului la un proces echitabil și soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, drept garantat de articolul 21 alin. (3) din Constituția României, care prevede că „părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil”.

Suspendarea automată a cauzelor similare impune o amânare nedeterminată a proceselor până la soluționarea unei „chestiuni de principiu” de către Înalta Curte.

În acest context, justițiabilii se află în imposibilitatea de a-și vedea cauza soluționată într-un termen rezonabil, iar durata suplimentară așteptată poate fi foarte lungă, având în vedere complexitatea și volumul mare de cauze similare care ar putea necesita o astfel de soluție.

Această prelungire nejustificată este o ingerință în dreptul fundamental la un proces echitabil, deoarece instanțele inferioare sunt împiedicate să soluționeze cauzele într-un termen rezonabil și astfel justițiabilii sunt privați de accesul la o judecată rapidă și efectivă.

Prin impunerea acestui mecanism de suspendare automată, ordonanța limitează accesul liber la justiție al persoanelor afectate, întrucât acestea sunt constrânse să aștepte o decizie la nivel înalt înainte de a putea avansa cu propriile procese.

Suspendarea forțată a proceselor echivalează, practic, cu blocarea temporară a accesului la judecată, deoarece cauzele nu pot fi analizate și soluționate în mod prompt și direct la nivelul instanțelor competente, așa cum ar fi fost de așteptat într-o procedură judiciară obișnuită. Justițiabilii sunt astfel puși într-o situație de incertitudine, fiind nevoiți să își amâne, fără a avea un termen clar, orice acțiune pentru apărarea drepturilor lor legitime.

Suspendarea automată și prelungită poate influența negativ imparțialitatea și eficiența actului de justiție, deoarece permite executivului să intervină indirect în activitatea judiciară prin reglementarea unor norme de procedură ce limitează rolul activ al instanțelor în soluționarea cauzelor.

De asemenea, **acest mecanism procedural are potențialul de a supraaglomera Înalta Curte de Casație și Justiție, având în vedere că toate cauzele similare vor necesita o soluționare de principiu înainte de a putea fi continuate în instanțele de fond.**

Aceasta poate determina Înalta Curte să ia decizii într-un ritm accelerat, influențând astfel calitatea actului de justiție, dar fără a asigura celeritatea procesului individual pentru fiecare justițiabil.

Întârzierile prelungite aduse prin suspendarea cauzelor afectează securitatea juridică a justițiabililor, care sunt puși în situația de a nu avea o soluție stabilă și definitivă asupra cauzelor lor într-un timp rezonabil. În special pentru procesele legate de drepturi salariale și de pensie, această nesiguranță juridică este deosebit de gravă, întrucât justițiabilii depind adesea de soluționarea rapidă a acestor litigii pentru a obține sau clarifica beneficii esențiale pentru traiul zilnic.

Întârzierea soluționării acestor cauze poate avea efecte semnificative asupra calității vieții persoanelor implicate și subminează încrederea acestora în sistemul de justiție.

Prin suspendarea automată a cauzelor similare până la pronunțarea unei decizii de principiu de către Înalta Curte de Casație și Justiție, Ordonanța de Urgență nr. 62/2024 încalcă dreptul la un proces echitabil și soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, garantat de **articolul 21 alin. (3) din Constituție**. Mecanismul procedural impus afectează atât accesul liber la justiție, cât și eficiența și imparțialitatea sistemului judiciar, creând obstacole nejustificate pentru justițiabili și prelungind în mod nepermis durata proceselor.

Prin aceste măsuri, ordonanța contravine principiilor fundamentale ale unui stat de drept și subminează stabilitatea juridică și încrederea cetățenilor în actul de justiție.

2. Încălcarea principiului independenței justiției (art. 124 din Constituție) Prin impunerea unei proceduri de suspendare a cauzelor similare până la pronunțarea unei decizii de principiu de către Înalta Curte de Casație și Justiție, Ordonanța de Urgență nr. 62/2024 pune sub semnul întrebării principiul independenței justiției, consacrat de articolul 124 din Constituția României, conform căruia „justiția este unică, imparțială și egală pentru toți” și „judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.”

Această independență a justiției este esențială pentru asigurarea unui sistem judiciar imparțial, în care deciziile să fie luate liber de către instanțe, fără influențe exterioare din partea altor puteri ale statului.

Ordonanța limitează libertatea judecătorilor de a-și desfășura activitatea conform propriei interpretări a legii și a circumstanțelor fiecărei cauze. **Procedura de suspendare automată impusă de executiv afectează autonomia acestora, întrucât le restricționează capacitatea de a soluționa cauzele pe fond până când Înalta Curte se va pronunța.**

Prin această obligație de suspendare, **judcătorii devin dependenți de un act procedural instituit de executiv, care interferează direct cu activitatea lor judiciară.**

În loc să analizeze și să soluționeze în mod direct litigiile care le sunt încredințate, instanțele inferioare sunt forțate să amâne judecata în așteptarea unei decizii la nivel înalt, în loc să poată judeca liber și să pronunțe soluții în termeni rezonabili și echitabili.

Principiul separației puterilor în stat impune ca fiecare dintre cele trei puteri – legislativă, executivă și judecătorească – să funcționeze independent. Prin impunerea unei astfel de proceduri judiciare printr-o ordonanță de urgență, executivul intervine în mod direct în sfera de competență a justiției, afectând modul în care judecătorii își desfășoară activitatea.

Executivul își depășește limitele constituționale, deoarece, printr-un act normativ propriu, aduce modificări asupra procedurilor judiciare și stabilește cum trebuie să procedeze instanțele în anumite tipuri de cauze. Această interferență poate fi interpretată ca o încercare de a controla indirect procesele judiciare, subminând astfel independența justiției și afectând încrederea publicului în imparțialitatea instanțelor.

Prin instituirea unui mecanism impus de executiv care limitează dreptul instanțelor de a soluționa cauzele în mod independent, această ordonanță riscă să afecteze percepția publicului asupra justiției. Independența judecătorilor nu este doar o necesitate procedurală, ci și un factor important pentru menținerea încrederii cetățenilor în imparțialitatea și echitatea actului de justiție.

O astfel de intervenție externă poate ridica suspiciuni asupra capacității sistemului judiciar de a funcționa fără influență din partea altor ramuri ale statului, întrucât justițiabilii pot considera că judecătorii sunt constrânși de decizii politice și de măsuri luate de guvern.

Prin centralizarea deciziilor de principiu la nivelul Înaltei Curți și prin obligarea instanțelor inferioare de a suspenda cauzele similare până la pronunțarea acesteia, ordonanța exercită o presiune disproporționată asupra Înaltei Curți, care va fi obligată să soluționeze un volum foarte mare de cazuri într-un termen limitat.

Această situație poate compromite calitatea deciziilor luate de Înalta Curte, deoarece va fi nevoită să ia decizii mai rapide și poate insuficient analizate, afectând astfel actul de justiție în sine. În plus, crearea unui mecanism care concentrează deciziile esențiale doar la nivelul unei singure instanțe superioare contravine principiului independenței judecătorilor din instanțele inferioare, care sunt astfel împiedicați să judece cauza în mod independent.

Procedura de suspendare a cauzelor similare impusă prin Ordonanța de Urgență nr. 62/2024 constituie o încălcare a **principiului independenței justiției,**

garantat de **articolul 124 din Constituție**. Prin această intervenție procedurală a executivului, independența instanțelor și a judecătorilor este serios afectată, întrucât aceștia nu își mai pot îndeplini atribuțiile fără constrângeri impuse din afara puterii judecătorești.

Astfel de măsuri riscă să compromită percepția publicului asupra imparțialității și echității actului de justiție, afectând totodată calitatea deciziilor judiciare și încrederea cetățenilor în sistemul judiciar.

3. Încălcarea dreptului la apărare (art. 24 din Constituție)

Prin suspendarea automată a proceselor în așteptarea unei decizii de principiu de către Înalta Curte de Casație și Justiție, Ordonanța de Urgență nr. 62/2024 afectează grav dreptul la apărare, garantat de articolul 24 din Constituția României.

Dreptul la apărare este un element central al unui stat de drept și presupune accesul neîngrădit al cetățenilor la o instanță judiciară, posibilitatea de a-și prezenta apărarea în timp util și dreptul de a beneficia de o judecată rapidă și echitabilă, mai ales în cauzele care privesc aspecte de bază ale traiului, cum sunt drepturile salariale și pensiile.

Suspendarea automată a proceselor împiedică desfășurarea procedurilor și privează cetățenii de posibilitatea de a-și susține cauza într-un mod eficient și prompt. Persoanele care au nevoie de o soluție rapidă – cum ar fi pensionarii sau angajații care solicită drepturi salariale restante sau neacordate – sunt împiedicate să își exprime argumentele și să beneficieze de o judecată activă și eficientă, deși stabilitatea lor economică și socială depinde direct de rezolvarea acestor cauze.

Astfel, suspendarea proceselor devine un obstacol semnificativ în calea exercitării efective a dreptului la apărare, lăsând cetățenii fără o soluție la problemele lor, chiar și atunci când au un interes de urgență și o nevoie reală de apărare juridică.

În special în litigiile care vizează drepturi salariale sau pensii, întârzierea prelungită a procesului poate agrava dificultățile financiare ale părții care a inițiat procesul, afectând direct stabilitatea lor economică. Acești justițiabili depind de soluționarea rapidă a cauzei pentru a avea acces la fondurile necesare traiului zilnic, iar amânarea automată a procesului îi lasă fără sprijin financiar și fără o modalitate de a-și apăra drepturile.

Efectele negative ale acestei suspendări depășesc astfel sfera procesului juridic, având consecințe directe asupra vieții personale și economice a persoanelor afectate.

Ordonanța introduce o întârziere sistematică, nejustificată, asupra procesului judiciar, ignorând importanța principiului celerității. Dreptul la apărare implică nu

doar posibilitatea de a-ți exprima punctul de vedere, ci și de a beneficia de o judecată promptă și adecvată.

Odată ce procesele sunt suspendate până la o decizie de principiu, justițiabilii sunt privați de celeritatea necesară unei judecăți corecte și sunt astfel expuși unui risc ridicat de a rămâne fără resurse sau fără soluții pentru problemele urgente pe care le întâmpină. Astfel, dreptul la apărare devine unul pur teoretic, în condițiile în care părțile nu mai au acces la un proces activ și în termen rezonabil.

În absența unui proces activ, părțile nu au posibilitatea de a prezenta probe sau de a-și susține argumentele în fața instanței într-un mod continuu și coerent, aspecte esențiale pentru apărarea lor.

Practic, suspendarea automată a proceselor afectează capacitatea de a demonstra drepturile invocate în cadrul cauzei și de a construi o apărare solidă în timp real.

Această amânare permanentă creează un context nefavorabil pentru justițiabili, în care este imposibilă o apărare completă și adecvată, iar orice probă care ar putea fi necesară rămâne suspendată fără o dată clară pentru reluarea procesului.

Prin suspendarea automată a proceselor în așteptarea unei decizii de principiu de la Înalta Curte de Casație și Justiție, Ordonanța de Urgență nr. 62/2024 afectează grav dreptul la apărare al justițiabililor, încălcând articolul 24 din Constituție.

Părțile implicate în astfel de procese sunt lipsite de accesul la o apărare efectivă, fiind lăsate în incertitudine și fără o soluție pentru cauzele lor, chiar și atunci când au nevoie urgentă de clarificarea situației juridice.

Această limitare este contrară principiilor unui stat de drept și pune în pericol stabilitatea economică și socială a cetățenilor, afectând inclusiv încrederea în capacitatea sistemului judiciar de a proteja eficient drepturile individuale.

Articolul 3 din OUG nr. 62/2024

Dispozițiile art. 1 și 2 se aplică și proceselor în curs la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Acest articol stipulează că dispozițiile ordonanței se aplică **și proceselor în curs la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență.**

Motive de neconstituționalitate:

1. Încălcarea principiului neretroactivității legii (art. 15 alin. (2) din Constituție)
Aplicarea prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 62/2024 asupra proceselor aflate în desfășurare contravine principiului neretroactivității legii, stipulat de articolul 15, alineatul (2) din Constituția României.

Acest principiu constituțional fundamental prevede că **legea produce efecte numai pentru viitor și nu poate modifica situații juridice deja existente**. Ordonanța introduce noi norme în cadrul unor procese deja inițiate, perturbând echilibrul juridic și aducând o gravă atingere securității juridice de care justițiabilii ar trebui să beneficieze.

Securitatea juridică reprezintă un element esențial al statului de drept, deoarece presupune că normele legale și procedurile judiciare sunt previzibile și stabile pentru toți cetățenii.

Această stabilitate este deosebit de importantă în procesele judiciare, unde fiecare parte are așteptarea rezonabilă ca desfășurarea și regulile aplicabile să rămână neschimbate pe parcursul întregului proces.

Prin aplicarea ordonanței și asupra cauzelor aflate deja pe rol, guvernul interferează cu stabilitatea proceselor și alterează condițiile inițiale sub care au fost formulate cererile de judecată, generând astfel confuzie și lipsă de încredere în sistemul de justiție.

Ordonanța afectează în mod direct procesele aflate deja într-un stadiu avansat, introducând cerințe și proceduri noi care nu erau în vigoare la momentul inițierii acestora.

Această schimbare retrospectivă încalcă nu doar principiul neretroactivității, ci și dreptul justițiabililor de a beneficia de un proces care respectă normele aplicabile la momentul inițierii sale.

De exemplu, părțile implicate în astfel de procese au formulat cererile, și-au pregătit apărarea și și-au adunat probele având în vedere cadrul legislativ și procedural existent. Prin schimbarea acestor reguli, ordonanța îi obligă să se adapteze la noi cerințe juridice și administrative, ceea ce reprezintă o povară suplimentară și un obstacol major în calea desfășurării unui proces echitabil.

Principiul neretroactivității este fundamental pentru asigurarea previzibilității legii, întrucât le permite cetățenilor să anticipeze consecințele legale ale acțiunilor lor și să-și pregătească apărarea corespunzător. Întrucât justițiabilii nu aveau cum să prevadă că procesele lor vor fi supuse unor noi reglementări apărute ulterior, aplicarea ordonanței asupra proceselor aflate pe rol perturbă grav previzibilitatea legislativă.

Această schimbare de reguli în timpul desfășurării proceselor afectează serios încrederea în stabilitatea procedurilor judiciare, determinând o stare de incertitudine juridică. Cetățenii sunt astfel lipsiți de siguranța că legile în vigoare la momentul demarării procesului vor rămâne aplicabile pe tot parcursul acestuia.

Faptul că ordonanța impune aplicarea sa și asupra proceselor aflate deja pe rol poate fi perceput de justițiabili ca o formă de instabilitate instituțională, afectând profund încrederea acestora în sistemul de justiție.

Cetățenii trebuie să aibă garanția că pot conta pe o legislație și proceduri constante atunci când se adresează instanțelor pentru soluționarea problemelor juridice.

Lipsa de consecvență și intervențiile legislative neașteptate pot crea percepția că procesele judiciare nu se desfășoară într-un mod echitabil, și că legea poate fi schimbată în mod imprevizibil pentru a favoriza sau dezavantaja anumite părți.

Prin aplicarea sa asupra proceselor aflate în desfășurare, **Ordonanța de Urgență nr. 62/2024 încalcă principiul neretroactivității legii**, consacrat de **articolul 15 alin. (2) din Constituția României**.

Această încălcare afectează securitatea juridică, previzibilitatea și stabilitatea procedurilor judiciare, punând în pericol încrederea justițiabililor în sistemul de justiție și echitatea proceselor aflate pe rol. Dreptul cetățenilor de a beneficia de un cadru juridic stabil și previzibil este esențial pentru buna funcționare a statului de drept, iar ordonanța guvernamentală subminează acest drept, contribuind la o atmosferă de incertitudine juridică și afectând direct calitatea actului de justiție.

Articolul 4 din OUG nr. 62/2024

Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie.

Se reglementează că ordonanța se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă și cu alte reglementări aplicabile în materie.

Motive de neconstituționalitate:

1. Ambiguitate legislativă – încălcarea principiului clarității și previzibilității legii (statul de drept, art. 1 alin. (5) din Constituție)

Formularea articolului 4 din Ordonanța de Urgență nr. 62/2024 este deficitară din punct de vedere al clarității și previzibilității, ceea ce contravine articolului 1 alin. (5) din Constituția României, care impune ca legile și toate celelalte acte normative să fie clare, precise și previzibile.

Articolul 4 stipulează că dispozițiile ordonanței se completează cu alte reglementări aplicabile în materie, însă nu specifică exact la ce reglementări face referire. Această exprimare generală creează o incertitudine cu privire la normele

suplimentare aplicabile, punând în dificultate atât instanțele de judecată, cât și părțile implicate în procese.

Principiul clarității și previzibilității legii presupune că toți destinatarii normelor juridice trebuie să înțeleagă fără echivoc obligațiile și drepturile care le revin. Ordonanța, prin formularea vagă a articolului 4, nu oferă această claritate, lăsând deschisă interpretarea asupra normelor suplimentare aplicabile.

Aceasta poate determina diferențe de interpretare și aplicare în rândul judecătorilor, creând riscul unor decizii contradictorii și a unei aplicări neuniforme a ordonanței. Astfel, se ajunge la o incertitudine legislativă, care afectează previzibilitatea actului de justiție și încalcă principiul statului de drept.

Părțile implicate în procese, alături de avocați și judecători, pot avea dificultăți în înțelegerea și aplicarea corectă a ordonanței, din cauza faptului că dispozițiile acesteia nu stabilesc în mod clar normele complementare aplicabile. În absența unei delimitări precise, părțile sunt nevoite să apeleze la interpretări extinse sau chiar contradictorii, ceea ce poate duce la amânări și complexități suplimentare în soluționarea cauzelor.

Aceste aspecte contravin cerințelor statului de drept, care presupune că legea trebuie să fie ușor de înțeles și previzibilă pentru a asigura securitatea juridică și stabilitatea actului de justiție.

Lipsa de claritate în normele juridice, așa cum este cazul articolului 4 din ordonanță, compromite securitatea juridică, principiu esențial într-un stat de drept. Securitatea juridică înseamnă că cetățenii și instanțele se pot baza pe o interpretare stabilă a legii și că aceasta nu dă naștere la incertitudini privind normele aplicabile.

Ambiguitatea acestui articol creează o lacună în aplicarea practică a legii, ceea ce poate influența negativ încrederea cetățenilor în stabilitatea și previzibilitatea normelor juridice, subminând implicit autoritatea actelor normative și respectul față de lege.

Prin formularea ambiguă a **articolului 4**, Ordonanța de Urgență nr. 62/2024 încalcă **principiul clarității și previzibilității legii**, garantat de **articolul 1 alin. (5) din Constituția României**. Această ambiguitate creează confuzii majore în aplicarea actului normativ, afectând grav securitatea juridică și stabilitatea procesului judiciar. Astfel, atât judecătorii, cât și justițiabilii, sunt puși în fața unor interpretări multiple și incerte ale ordonanței, ceea ce prejudiciază buna desfășurare a actului de justiție și compromite încrederea publicului în integritatea și previzibilitatea legii.

CONCLUZII :

Având în vedere toate aspectele prezentate, se poate **concluziona** că **Ordonanța de Urgență nr. 62/2024** contravine **Constituției României** prin încălcarea mai multor principii și drepturi fundamentale :

În primul rând, ordonanța aduce atingeri grave **principiului separației puterilor în stat**, permițând executivului să influențeze în mod direct procesele judiciare și să îngreuească independența justiției.

În al doilea rând, aplicarea retroactivă a ordonanței asupra proceselor deja aflate pe rol afectează stabilitatea și previzibilitatea actului de justiție, încălcând **principiul neretroactivității legii** și vulnerabilizând drepturile procesuale ale părților implicate.

Mai mult, ordonanța încalcă **dreptul la un proces echitabil** și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, așa cum este prevăzut în Constituție. Suspendarea automată a cauzelor similare până la pronunțarea unei decizii de principiu de către Înalta Curte creează întârzieri considerabile și pune justițiabilii într-o situație de așteptare incertă, afectându-le în mod direct **dreptul la apărare** și accesul la justiție.

În același timp, prin **limitarea drepturilor procesuale doar pentru o categorie specifică de personal**, ordonanța încalcă **principiul egalității în fața legii**, generând o inechitate în tratamentul aplicat cetățenilor în funcție de statutul lor profesional.

De asemenea, formularea ambiguă a unor articole, în special a articolului 4, aduce atingere **principiului clarității și previzibilității legii**. Lipsa de precizie în redacția ordonanței poate genera confuzie în aplicarea normelor și afectează încrederea cetățenilor în sistemul de justiție. Instabilitatea normativă rezultată afectează întregul sistem juridic, amplificând riscurile de interpretare divergentă între instanțe și de aplicare incoerentă a legii.

Prin urmare, prin cumulul acestor încălcări, OUG nr. 62/2024 subminează însăși esența statului de drept, așa cum este acesta consacrat de **articolul 1 din Constituție**.

Respectarea Constituției și a drepturilor fundamentale este obligatorie în vederea menținerii unei guvernări democratice și echitabile, iar ordonanța de față contravine acestor cerințe esențiale.

Astfel, se poate susține cu argumente solide că OUG nr. 62/2024 este neconstituțională, necesitând revizuire sau abrogare pentru a proteja drepturile fundamentale ale cetățenilor și integritatea actului de justiție.

Față de toate cele arătate mai sus, solicităm să dispuneți, prin încheiere, sesizarea Curții Constituționale.

Solicităm, de asemenea, să dispuneți suspendarea judecării prezentei cauze până la soluționarea excepției de neconstituționalitate, în temeiul art. 413 din Codul de procedură civilă.

Reclamanți,
prin avocat Cristina Elena Candrea